

gemeente BOARNSTERHIM

Bezoekadres: J.W. de Visserwei 10
9001 ZE Grou
Postadres: Postbus 40
9000 AA Grou
Telefoon: 0566 - 629393
Fax: 0566 - 622424
E-mail: gemeente@boarnsterhim.nl
Website: www.boarnsterhim.nl

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
mevrouw mr. drs. J.W.E. Spies en
Minister van Financiën
de heer mr. drs. J.C. de Jager,
Postbus 20011,
2500 EA Den Haag.

Behandeld door: mw. drs. W. Tigchelaar	Uw brief van: 24 november 2011	Uw kenmerk: 2011-2000503960	Ons kenmerk: Odwt 2012-01	Bijlagen: 0
--	--	---------------------------------------	-------------------------------------	-----------------------

Grou, 20 januari 2012.

Onderwerp: Zienswijze Artikel 12-rapport Boarnsterhim 2011.

Geachte mevrouw Spies en de heer De Jager,

In november 2010 hebben wij de tweede aanvraag ingediend in het kader van artikel 12 van de Financiële verhoudingswet voor het begrotingsjaar 2011. De begroting 2011 vertoonde een aanmerkelijk structureel tekort.

Het eindrapport van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de aanvraag 2011 is per brief van 24 november 2011 ontvangen. In de brief wordt de raad uitgenodigd om commentaar op dit rapport te geven. Bij deze maken wij gebruik van die mogelijkheid. In de raadsvergadering van 20 december 2011 heeft de raad ingestemd met een aantal punten voor commentaar. Tevens heeft de raad ons gemandateerd de zienswijze per brief te versturen. Vooraf aan deze raadsvergadering heeft de inspecteur op 20 december 2011 een toelichting op het rapport gegeven aan de raadsleden. Namens de raad geven wij u hierbij de gemeentelijke zienswijze op het Artikel 12 rapport 2011.

We gaan eerst kort in op het resultaat van het rapport en het proces gedurende 2011. Daarna gaan we in op de verschillen van inzicht die zijn gerezen en waarop ons commentaar is gericht.

Resultaat en proces gedurende 2011

Er is een eensluidend uitgangspunt voor de begroting 2011 tot stand gebracht. Deze bevinding wordt in het rapport benoemd. In het rapport zijn de begrotingswijzigingen tot en met de Najaarsnota 2011 bij de berekening van het relevante tekort volledig overgenomen. Alle begrotingswijzigingen 2011 zijn goedgekeurd.

De nieuwe handleiding voor een artikel 12 traject is toegepast bij de berekening van de aanvulling op de Algemene reserve. Dit houdt in dat de gemeente Boarnsterhim over circa € 385.000 in de Algemene reserve mag beschikken aan het eind van het artikel 12 - traject. Deze werkwijze voldoet meer aan ons verzoek uit de zienswijze op het Artikel 12 rapport 2010.

In het huidige rapport wordt onze constatering bevestigd dat de reguliere exploitatiebegroting 2011 op orde is en de uitvoering ervan in control is. Het achterstallig onderhoud aan diverse kapitaalgoederen en de negatieve stand van de Algemene reserve worden gestaag met behulp van dit traject op orde gebracht en zullen via het laatste rapport (2012) worden afgerond.

Hieronder gaan we nader in op de punten, die commentaar verdienen. Dit betreft de volgende punten:

- Bijdrage voor baggeren
- Clustervergelijkingen
- Harmonisatie van tarieven met buurgemeenten
- Bijzonder voorschrift ten aanzien van grondexploitaties
- Sanering activa
- Verrekening

Bijdrage voor baggeren

Het beheerplan baggeren is beoordeeld. Op basis van de beoordeling van het beheerplan baggeren gaat het rapport uit van een aandeel voor de gemeente van € 8.651.089 (zie tabel B5.1.2) aan de inhaalslag achterstallig onderhoud baggeren. Daarbij wordt in het rapport ervan uitgegaan dat ongeveer de helft, namelijk een bedrag van € 4.191.355 als bijdrage wordt verstrekt. Deze bijdrage wordt gedurende 4 jaar verstrekt en leidt tot een jaarlijkse bijdrage van € 1.125.361. Het overige deel van de inhaalslag achterstallig onderhoud baggeren dient de gemeente in 10 jaar te dekken uit haar regulier budget voor baggeren. Het benodigde budget per jaar is berekend op € 364.800. Het zou derhalve logisch zijn geweest om een bedrag van € 364.800 aan te houden als regulier budget, maar vervolgens wordt de in het artikel 12 traject gebruikelijke 25 % korting toegepast, waarna een regulier budget baggeren van € 273.600 in onze gemeente wordt toegestaan.

Doordat ervan wordt uitgegaan dat het reguliere budget gedurende 10 jaar als dekking aangewend dient te worden voor het achterstallig onderhoud en het reguliere budget met 25 % is gekort, leidt deze berekeningswijze per definitie tot een tekort bij de inhaalslag achterstallig onderhoud baggeren.

De opstelling in het rapport houdt naar onze mening geen rekening met twee feiten. Namelijk het feit van het bovengenoemde tekort aan middelen voor de inhaalslag achterstallig onderhoud baggeren en het feit dat achterstallig onderhoud baggeren geen statisch karakter kent. Immers, volgens het rapport wordt de komende 10 jaar het reguliere budget volledig aangewend ten behoeve van het wegwerken van de *huidige* voorraad aan achterstallig onderhoud baggeren. In de praktijk zal gedurende die 10 jaar het baggerslib overal weer worden gevormd en neemt de voorraad aan achterstallig onderhoud baggeren in deze periode dus toe.

In feite wreekt zich hier de keuze in het rapport om het budget voor regulier onderhoud aan te wenden als dekking voor het achterstallig onderhoud. Deze redenering is niet logisch en volledig in tegenspraak met de systematiek in het vorige rapport bij het achterstallig onderhoud van wegen en gebouwen.

Wanneer de komende 4 jaar een inhaalslag achterstallig onderhoud baggeren gepleegd zou dienen te worden, zou een bijdrage van € 4.191.355 + 10 keer € 364.800 = € 7.839.315 meer in de rede liggen.

Op grond van bovengenoemde feiten menen wij dat de berekende bijdrage voor achterstallig onderhoud baggeren niet toereikend is om de gemeente Boarnsterhim schoon te kunnen opleveren aan de herindelingspartners voor wat dit onderdeel betreft. Wij dringen er daarom op aan een systematiek toe te passen bij de herberekening van het achterstallig onderhoud baggeren, zoals die volgens het rapport in 2012 zal plaatsvinden, zodanig dat de werkwijze beter aansluit bij de toepassing in eerdere artikel 12 rapporten en de uitkomst beter aansluit bij de doelstelling de gemeente Boarnsterhim schoon op te leveren.

Clustervergelijkingen

In het algemeen kloppen de vergelijkingen. In vergelijking tot de begrotingsscan 2008 concluderen wij dat de netto-lasten per cluster gelijkmatiger verspreid zijn en beter aangepast zijn aan de Algemene Uitkering. Slechts de lasten voor onderwijshuisvesting en voor onderhoud openbare ruimte zijn toegenomen. Dit is het gevolg van de goedgekeurde nieuwbouw scholen en de stelpost van € 1 miljoen voor onderhoud kapitaalgoederen vanaf 2009.

De gemeente is relatief goedkoop gebleven in de clusters maatschappelijke zorg, ozb, overige eigen middelen, reserves, kunst en ontspanning en openbare orde en veiligheid.

In de vergelijking met de andere selectiegemeenten wijkt Boarnsterhim vooral af bij Educatie, Openbare ruimte en Overige eigen middelen (in negatieve zin) en bij Maatschappelijke zorg, Ozb (in positieve zin).

Wij willen hiermee benadrukken dat de gemeente de lasten in vergelijking tot 2008 gelijkmatiger heeft gespreid en de uitzetting van de lasten bij educatie en onderhoud door de provinciaal toezichthouder is goedgekeurd.

De clustervergelijking geeft derhalve geen aanwijzing extra bezuinigingsmaatregelen te treffen in een bepaald cluster.

Harmonisatie met buurgemeenten

Conform de werkwijze in het rapport 2010 wordt een vergelijking van lokale heffingen per inwoner gemaakt. Zolang die vergelijking wordt gemaakt met eenzelfde soort gemeenten (landelijk gelegen, aantal inwoners) is er niets aan de hand en is een eventuele afwijking verklaarbaar. De vergelijking met de selectie van gemeenten geeft dan ook geen bijzonderheden.

Zodra in het rapport een vergelijking wordt gemaakt met grotere buurgemeenten, zoals Leeuwarden, Heerenveen en Smallingerland wordt een geheel ander en naar onze mening een onjuist beeld geschetst. Immers grotere en verstedelijkte gemeenten hebben meer niet-woningen + bijbehorende WOZ-waarden, die geen lasten voor de inwoner van die gemeente vertegenwoordigen. Dit geldt eveneens voor een belastingsoort als parkeerbelasting. Daarom is een last van *alle gemeentelijke heffingen per inwoner* naar onze mening geen goed kengetal voor een vergelijking tussen andersoortige gemeenten. Woonlastendruk per huishouding of per inwoner blijkt wel een goed kengetal te zijn voor alle gemeenten.

In onze zienswijze vorig jaar hebben wij om die reden bezwaar gemaakt tegen een dergelijke vergelijking en dat bezwaar blijft van kracht.

Voorschrift eventuele terugbetaling gedane storting in Voorzieningen grondexploitaties

In de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2010 zijn bedragen gestort in de voorzieningen Grou-Noord, Frisia en Grut Palma. In het rapport wordt een voorschrift opgelegd om deze voorzieningen terug te betalen indien binnen 10 jaar een positieve grondexploitatie voor het gebied ontstaat.

Een dergelijk voorschrift van terugbetaling schijnt niet ongebruikelijk te zijn in een artikel 12 traject, maar de termijn van 10 jaar is ongebruikelijk lang als bijzonder voorschrift. Dit geldt te meer in het licht van de wetenschap dat de gemeente binnen 2 jaar ten gevolge van een herindeling niet meer bestaat. Hierdoor kan dit voorschrift leiden tot hogere administratieve lasten bij de rechtsopvolgers/herindelingspartners en de provincie. Bovendien komt de uitvoering van dit voorschrift terecht bij partijen, die geen aanvraag tot een artikel 12 traject hebben gedaan.

Bovendien is het de vraag of het redelijk is gelet op de huidige marktomstandigheden een dergelijke termijn aan te houden. Dit legt namelijk een enorme claim op de ontwikkeling van de projecten bij de rechtsopvolgers. Daarnaast is er geen reserve grondexploitatie. In een artikel 12 traject wordt deze immers gezien als onderdeel van de Algemene reserve. De Algemene reserve wordt nu aangevuld tot € 385.000, daarna is er geen enkele buffer - behoudens de betreffende voorzieningen - ten behoeve van de risico's in de grondexploitatie. Om toekomstige tegenvallers op te kunnen vangen is het van belang dat er een redelijke buffer wordt gelaten. Daarnaast is het belangrijk dat de restproblematiek aan risico's voor de rechtsopvolgers zo klein mogelijk wordt gehouden. Volledigheidshalve verwijzen wij voor onze motivering ook naar de reactie van Gedeputeerde Staten van de provinsje Fryslân en de brief van de gemeente Leeuwarden hieromtrent.

Wij verzoeken u derhalve onderhavig bijzonder voorschrift niet over te nemen.

Sanering activa

In het voorjaar van 2011 is de taakstelling van de sanering van de activa volledig uit de begroting 2011 en het meerjarenperspectief gehaald. Dit is mede op aandringen van de inspecteur gebeurd, daar de gemeente op dat moment niet over de eigen middelen beschikte om deze taakstelling uit te voeren.

Er is afgesproken dat in het volgende rapport -2012- wordt teruggekomen op het schonen van de activa. De gemeente zal hier samen met de provincie een onderzoek doen welke activa dit betreft. Daarin zullen zeker die activa worden betrokken die nu een beslag leggen op het beschikbare budget voor regulier onderhoud van de kapitaalgoederen. Wij verwachten dat in het volgende rapport hieraan zodanig wordt tegemoet gekomen, dat het regulier onderhoud beter binnen het toegestane budgetniveau uitgevoerd kan worden.

Wij willen benadrukken in deze zienswijze hoe belangrijk de vervolgactie voor de gemeente is.

Verrekening

In het rapport is het relevante tekort met enige posten verrekend (zie tabel 7.3.1. in het rapport), waarover verschil van inzicht bestond en bestaat. Deze verrekening vormt slechts een klein onderdeel in het geheel. Ons principiële bezwaar richt zich tegen de verrekening van een bedrag van € 53.775 (= € 175.775 - € 122.000, nr. 18 in de tabel). Volgens het rapport zou dit bedrag nog in de begroting 2011 moeten staan als restant van de stelpost van € 1 miljoen voor onderhoud.

Er is in het TPO van 12 juli 2011 ingestemd met het bestedingsplan OW 2011, waarvoor het restant van die stelpost als dekking diende. Dit bestedingsplan is financieel verwerkt in de Najaarsnota 2011. De Najaarsnota 2011 is besproken in TPO van 7 september 2011 en akkoord bevonden. De provinciaal toezichthouder heeft per brief van 14 november 2011 de begrotingswijziging behorend bij de Najaarsnota 2011 positief beoordeeld en ingestemd met het doen van uitgaven. De betreffende onderhoudswerkzaamheden zijn uitgevoerd.

Wij verzoeken u deze verrekening te laten vervallen.

Met dit rapport en de bijdrage vanuit dit traject is opnieuw een goede stap gezet naar financieel herstel van de gemeente Boarnsterhim. Wij zijn u en uw organisatie erkentelijk voor de inzet die is gepleegd.

Wij streven er naar om mede met behulp van dit traject de beoogde rechtsopvolgers van deze gemeente te verzekeren van een schone oplevering per 1 januari 2014. Wij gaan er van uit dat met inbegrip van deze zienswijze en het volgende rapport het niveau aan risico's voor hen wordt beperkt. Uiteraard zijn wij graag bereid om de zienswijze in een gesprek toe te lichten.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Boarnsterhim,
de secretaris, de burgemeester,

mr. G. Heeringa

T. Baas

Afschrift is verzonden aan:

Per post

Minister van Financien,
de heer mr. drs. J.C. de Jager
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Raad voor de financiële verhoudingen
t.a.v. de heer G.A. Van Nijendaal
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
directeur Bestuur, Democratie en Financien
t.a.v. mevrouw C.A.M.E. Mattijssen
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

College van Gedeputeerde Staten van Provinsje Fryslân
t.a.v. de heer H. Kemper
Postbus 20120
8900 HM Leeuwarden

Per mail: raadsleden via de griffier

Intern: griffier, TPO-leden, extern adviseur JB, odfi (WT)

25 01 2012 09 07 4

